

3.2 ЛЕНТА С МЕНЮТА

Лентата с менюта се намира под заглавната лента и съдържа шест менюта. Всяко от тях включва повече методи, с които се изпълняват определени процедури при споделената каталогизация. Методите са представени графично на Фигура 3.2-1.

Методите в лентата с менютата са в зависимост от това, дали в потребителския интерфейс е избран библиографски или контролен запис.

Когато до названието на метода е посочен клавиш или комбинация от клавиши, той може да се изпълни чрез натискане на съответните клавиши от клавиатурата. Списъкът на клавишите и комбинациите от клавиши, наречени преки пътища се намира в Приложение *D* (виж Таблица D-1).

По правило съдържанието на лентата с менюта не трябва да се променя.

Библиографски запис

Търсене	Запис	Редактиране	Изглед	Настройки	Временна памет
<p><акроним на локална база данни>/COBIB CONOR COBISS.Net Онлайн каталог на Библиотеката на Конгреса WorldCat ISSN CORES</p> <p>Временно съхранени записи Покази изходния запис Изход</p>	<p>Редактирай записа Прехвърли записа Преобразувай в нов запис Създай запис Изтрий записа Добави локалния запис в COBIB Провери записа Временно съхрани записа Съхрани като шаблон Съхрани записа</p> <p>Промени маската за въвеждане Остави записа без съхраняване</p>	<p>Редактиране Потвърди Откажи</p> <p>Добави поле Добави подполе Изтрий поле Изтрий подполе</p> <p>Копирай текста Копирай полето Копирай подполето Копирай съдържанието на подполето</p> <p>Премахни текст Въведи текст Въведи поле Въведи подполе Специално въвеждане</p> <p>Придвижи нагоре Придвижи надолу</p> <p>Въведи знак COBIB Въведи знак за сортиране Въведи означение LaTeX Добави стойност по подразбиране</p> <p>Промени в малки букви Промени в главни букви Прехвърли на сръбска/македонска кирилица Прехвърли на латиница Прехвърляне на заглавие от ISSN Добави 13-цифров ISBN Активирай брояча <наименование на брояча> Прехвърли кода за страна на ресурса</p> <p>Възстанове Отмени Отмени всички</p>	<p>Разширено показване Съкратено показване Обнови редактора ZNAJKA PREKAT Помощ в COMARC</p>	<p>Промени мястото на прозорците Покази значението на кодовете Покази наименованията на полето/подполето Покази значението на индикаторите Разшири избраното поле Разшири изгледа на записа Редактирай в отделно поле за въвеждане Покази избраното поле/подполе Покази промените</p> <p>Покази сведения за фонда Определи характеристика на поле Определи характеристика на подполе</p>	<p>Провери записа Сравни записа Покази версията на записа от локалната база Покази версия на записа от COBIB Приготви записи за отпечатване Покази списъка на библиотеки Покази в стандартен формат Покази във формат COMARC</p> <p>Обнови записа Отпечатай записа</p> <p>Премахни подпрозора Премахни всички подпрозори Премахни останалите подпрозори</p>

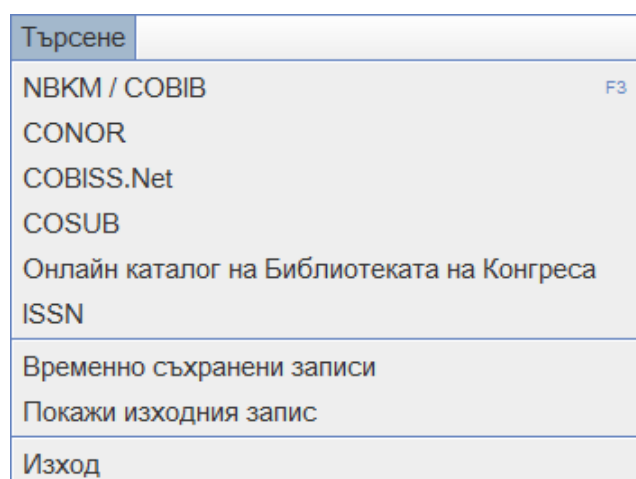
Фигура 3.2-1: Библиографски запис – методи

3.2.1 Меню за търсене

Процесът на каталогизация започва винаги с търсене. Може да се търси в локалната база данни, в COBIB и в останалите споделени бази данни в мрежата COBISS.Net и други чуждестранни бази данни (Онлайн каталога на Библиотеката на Конгреса, WorldCat, ISSN). Методите в менюто **Търсене** се използват за извличане на записи, които се зареждат като подпрозорци във временната памет за записи.

Таблица 3.2-1: Методи в менюто Търсене

Метод	Предназначение
< акроним на локална база данни>/COBIB	Търсене в локална база данни или в COBIB
CONOR	Търсене в нормативната база данни CONOR
COBISS.Net	Търсене в споделените библиографски бази данни в мрежата COBISS.Net
Онлайн каталог на Библиотеката на Конгреса	Търсене в онлайн каталога на Библиотеката на Конгреса
WorldCat	Търсене в базата данни WorldCat
ISSN	Търсене в базата данни ISSN
CORES	Търсене в базата данни CORES
Временно съхранени записи	Търсене във файла с временно съхранени записи
Покажи изходния запис	Показване на версията на записа преди редакцията
Изход	Излизане от потребителския интерфейс за каталогизация

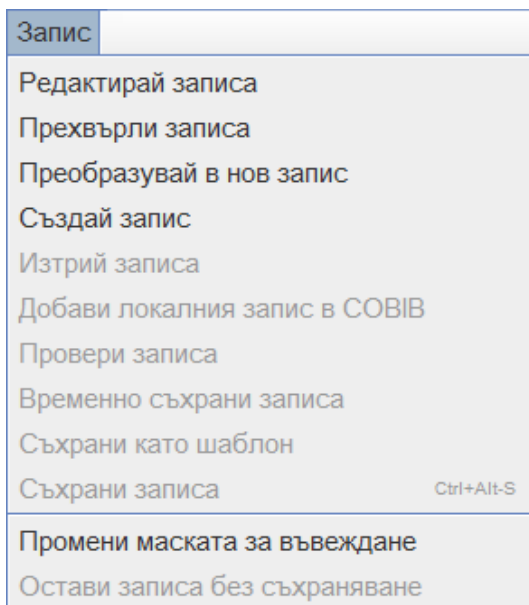
Фигура 3.2-2: Търсене – методи

3.2.2 Меню за запис

Менюто **Запис** съдържа методите, използвани при управлението на библиографските записи. Те дават възможност за различни процедури при работата с библиографския запис – редактиране на запис, прехвърляне на запис, преобразуване на съществуващ запис в нов, създаване и изтриване, добавяне на запис в COBIB, проверка чрез контролните функции на софтуера и запазване на запис.

Таблица 3.2-2: Методи в меню Запис

Метод	Предназначение
Редактирай записа	Редактиране на запис в локална база данни и/или в COBIB
Прехвърли записа	Прехвърляне на запис от COBIB, друга споделена библиографска база данни в мрежата COBISS.Net или друга чуждестранна база данни (Онлайн каталог на Библиотеката на Конгреса, WorldCat, ISSN)
Преобразувай в нов запис	Преобразуване на съществуващ запис в нов запис
Създай запис	Създаване на нов запис
Изтрий записа	Изтриване на запис от локалната база данни и/или COBIB и затваряне на редактора
Добави локалния запис в COBIB	Съхраняване на запис от локалната база данни в COBIB
Провери записа	Проверка на записа в редактора чрез контролните функции на софтуера
Временно съхрани записа	Съхраняване на записа във файла на временно съхранени записи и затваряне на редактора
Съхрани като шаблон	Съхраняване на шаблон за нов запис и затваряне на редактора
Съхрани записа	Съхраняване в локалната база данни и/или COBIB и затваряне на редактора
Промени маската за въвеждане	Избор или промяна на маската за въвеждане
Остави записа без съхраняване	Затваряне на редактора (записът не е съхранен)

Фигура 3.2-3: Запис – методи

Функциите на методите в менюто **Запис** са описани по-подробно в глава 7.1.

3.2.3 Меню за редактиране

С помощта на методите в меню **Редактиране** може да се редактира запис. Менюто може да се отваря, само когато в редактора има запис. Наборът от методи в отделните групи може да се променя в зависимост от това, в коя част на записа се намирате (напр., в идентификационния номер на записа, наименованието на поле или подполе или в поле за въвеждане).

Таблица 3.2-3: Методи в меню Редактиране

Метод	Предназначение
Редактирай	Отваряне на поле за въвеждане
Потвърди	Край на въвеждането и затваряне на полето
Откажи	Отказ от въвеждане и затваряне на полето
Добави поле	Добавяне на поле в запис
Добави подполе	Добавяне на подполе в запис
Изтрий полето	Изтриване на поле от запис
Изтрий подполето	Изтриване на подполе от запис
Копирай текста	Копиране на маркиран текст
Копирай полето	Копиране на избрано поле
Копирай подполето	Копиране на избрано подполе
Копирай съдържанието на подполето	Копиране на цялото съдържание на подполе

Метод	Предназначение
Премахни текста	Премахване на маркиран текст
Вмъкни текста	Вмъкване на текст
Вмъкни поле	Вмъкване на поле
Вмъкни подполе	Вмъкване на подполе
Специално вмъкване	Вмъкване на текст, поле или подполе
Придвижи нагоре	Преместване на поле или подполе нагоре
Придвижи надолу	Преместване на поле или подполе надолу
Вмъкни знак COBISS	Въвеждане на знак COBISS в поле за въвеждане с използване на таблица
Вмъкни знак за сортиране	Въвеждане на знак за сортиране (NSB, NSE) в полето за въвеждане
Вмъкни означение LaTeX	Въвеждане на означение LaTeX в полето за въвеждане
Добави стойност по подразбиране	Добавяне на стойност по подразбиране в полето
Промени в малки букви	Промяна на шрифта на маркирано съдържание в малки букви
Промени в главни букви	Промяна на шрифта на маркирано съдържание в главни букви
Прехвърли на кирилица (основен набор от знаци)	Прехвърляне на маркирано съдържание от полето на кирилица
Прехвърли на латиница	Прехвърляне на маркирано съдържание от полето на латиница
Прехвърляне на заглавие от ISSN	Прехвърляне на ключово заглавие от базата данни ISSN
Добави 13-цифров ISBN	Добавяне на 13-цифров ISBN в подполе 010a на основата на 10-цифров ISBN
Активирай брояча <наименование на брояча>	Копиране на номер от брояч в отделни подполета (e.g. 020b, 021b, и др.)
Прехвърли кода за страна на източника	Прехвърляне на кода за страна на източника към запис за статия
Възстанови	Възстановяване на предишното действие в записа
Отмени	Отмяна на предишното действие в записа
Отмени всички	Отмяна на всички действия в записа

Редактиране	
Потвърди	
Откажи	Escape
Копирай текста	Ctrl-C
Премахни текста	Ctrl-X
Вмъкни текста	Ctrl-V
Специално вмъкване	
Вмъкни знак COBISS	
Вмъкни знак за сортиране	
Вмъкни означение LaTeX	
Добави стойност по подразбиране	
Промени в малки букви	
Промени в главни букви	
Прехвърли на кирилица (основен набор от знаци)	
Прехвърли на латиница	
Възстанови	Ctrl-Y
Отмени	Ctrl-Z
Отмени всички	

Фигура 3.2-4: Редактиране – методи (избрано поле за въвеждане)

Наборът от достъпни методи в менюто Редактиране зависи от това, от коя част на редактора е отворено (напр., полето за въвеждане е маркирано). Същите методи може да се изберат и от менюто за пряк достъп, което се отваря с кликуване върху десния клавиш на мишката.

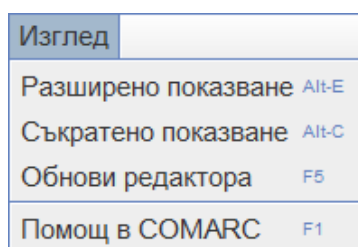
3.2.4 Меню за изглед

Менюто **Изглед** съдържа методи, които се използват за промяна на опциите за показване на екрана на полетата и подполетата, включително съответните индикатори, и методите, чрез които може да се ползват ръководствата в електронен формат.

Таблица 3.2-4: Методи в меню Изглед

Метод	Предназначение
Разширено показване	Отваряне на всички полета в редактора
Съкратено показване	Затваряне на всички полета в редактора
Обнови редактора	Обновяване на показването на записа в редактора

Метод	Предназначение
ZNAČKA ¹	Свързване с електронната версия на ръководството ZNAČKA
PREKAT ¹	Свързване с електронната версия на ръководството PREKAT
Помощ в COMARC	Описание на отделно поле/подполе от форматите COMARC

Фигура 3.2-5: Изглед – методи

Методът Помощ в COMARC може да бъде избран и чрез меню за пряк достъп, което се отваря с кликване върху десния клавиш на мишката.

3.2.5 Меню за настройки

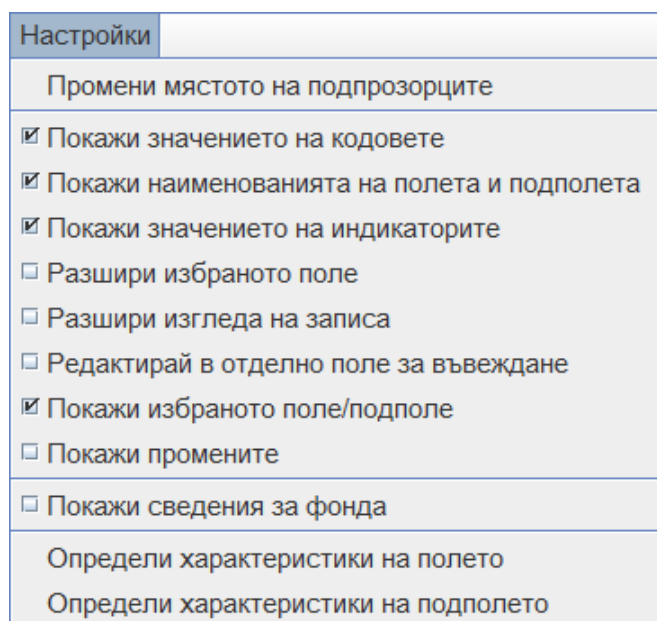
Менюто **Настройки** включва методи, които дават възможност да се променят настройките за показване на записа в редактора и временната памет за записи. Настройките се запазват и остават същите при следващо включване към COBISS3.

Таблица 3.2-5: Методи в меню Настройки

Метод	Предназначение
Промени мястото на подпрозорците	Промяна на мястото на подпрозорците (временната памет за записи е в левия прозорец, а редакторът е в десния)
Покажи значението на кодовете	Показване на значението на кода в редактора, временната памет за записи и визуализатора
Покажи наименованията на полето/подполето	Показване на наименованията на полета и подполета в редактора
Покажи значението на индикаторите	Показване на значението на индикатора в редактора

¹ Методите са показани като примери и са достъпни само в системата COBISS.SI. За да се активира достъп до ръководствата за каталогизация, които са приложими към други системи COBISS и може да се ползват в електронен формат, същите методи трябва да се дефинират за всяка система отделно.

Метод	Предназначение
Разшири избраното поле	При отваряне на маркирано поле в редактора, останалите полета се затварят
Покажи избраното поле/подполе	Показване на съдържанието на избрано поле/подполе във временната памет за записи (със сини букви)
Покажи промените	Показване на полета/подполета с индикатори в редактора (наименованията и/или означенията с индикатори са посочени в жълто)
Покажи сведения за фонда	Показване на полетата за сведения за фонда (996, 997, 998) във временната памет за записи
Определи характеристика на поле	Определяне на характеристиките на избрано поле в редактора
Определи характеристика на подполе	Определяне на характеристиките на избрано подполе в редактора

Фигура 3.2-6: Настройки – методи

3.2.6 Меню за временната памет

Методите в менюто Временна памет съдържа методи, които позволяват различни дейности в запис, който е зареден във временната памет за записи.

Таблица 3.2-6: Методи в меню Временна памет

Метод	Предназначение
Провери записа	Програмно проверяване на запис, избран от временната памет за записи
Сравни записа	Сравняване на два записа
Покажи версията на записа от локалната база	Съответният запис от локалната база данни се добавя към временната памет за записи
Покажи версия на записа от COBIV	Съответният запис от COBIV се добавя към временната памет за записи
Пригответи записи за отпечатване	Избор на записи и формати на записите, които желаете да отпечатате
Покажи списъка на библиотеки	Показване на списъка локалните бази данни и сведенията за фонда на библиотеките
Покажи в стандартен формат	Показване на избран запис в стандартен формат
Покажи във формат COMARC	Показване на избран запис във формат COMARC
Обнови записа	Съгласуване на избран запис от временната памет със състоянието в локалната база данни
Отпечатай записа	Отпечатване на запис, избран от временната памет
Премахни подпрозора	Отстраняване на избран подпрозорек от временната памет за записи
Премахни всички подпрозорци	Отстраняване на всички подпрозорци освен подпрозора с работния запис от временната памет за записи
Премахни останалите подпрозорци	Отстраняване на всички подпрозорци освен избрания и подпрозора с работния запис от временната памет за записи

Временна памет
Провери записа
Сравни записа
Покажи версията на записа от локалната база данни
Покажи версията на записа от COBIB
Пригответи записи за отпечатване
Покажи списък на библиотеки
Покажи в стандартен формат
Обнови записа
Отпечатай записа Ctrl-P
Премахни подпрозореца
Премахни всички подпрозорци
Премахни останалите подпрозорци

Фигура 3.2-7: Временна памет – методи (избран запис от локалната база данни)

Някои методи от менюто **Временна памет** може да се избират и през меню за пряк достъп (виж глава 6).